

Rom 4, 18

18: Mot håp trodde han med håp, for at han skulle bli mange folks far, etter det som var sagt: Slik skal din ætt bli.

(sv.: Och der ingen förhåpning var, trodde han i förhåpning).

Gr. teksten sier: Og mot håp trodde han på håp. Det er en ekte Paulinsk talemåte. Etter det fornuften kunne se, og ifølge hele naturens vanlige gang, fantes det ikke noe håp for Abraham i dette spørsmålet. Så gamle som både han og Sara var - og så skulle han bli far! For ikke å snakke om at han skulle "bli far til en mengde folk". Men mot det menneskelige håpet, som alltid ser etter naturlige forklaringer, trodde han med det håp som ble plantet i ham ved Guds løftesord. Uttrykket "med håp" taler om holdningen og arten av Abrahams tro. Håpet lever på det en ser fram til, men som ennå er fjernt og usynlig (Rom 5: 2, 1Kor 9: 10, Tit 1: 2). På samme måte har også Abraham tenkt i sitt hjerte: Jeg ser ingen tegn, ikke noe som tyder på at det skal skje, det Gud har lovet meg. Men jeg tar dette løftet på samme måte som "at Gud også er mektig til å oppvekke fra de døde".

Der er ingen synlige tegn, men "vi håper det vi ikke kan se" (Rom 8: 25). Nøyaktig dette er det som kalles tro. Apostelen uttrykker det slik: "tro er full visshet om det en håper, overbevisning om ting en ikke ser" (Heb 11: 1). Dette er den saliggjørende tros daglige kamp og øvelse, at en "mot fornuftens håp, tror på løftets håp" (Bengel), imot alt det en synes og kjenner. Tror på det den allmektige og sannferdige Gud har uttalt. Hva er det som strider mer mot fornuftens vei til frelse, enn at jeg står rettferdig for Gud, får være hans fullkomne og elskede barn - når jeg samtidig daglig kjenner synden i meg? Eller at Gud allerede har gitt meg det evige livs gave - mens jeg med mine øyne selv bare ser det motsatte: død og elendighet, anfektelse, nød og jammer?

Men det Gud har talt, Guds løfter, vender mine øyne bort fra alt dette, og fester blikket på hans usvikelige sannhet i Ordet og sakramentene. Da kan jeg tro på en fullkommen rettferdighet innfor Gud - på tross av all synden i meg selv. Da kan jeg tro på det evige livet - midt i døden. Tro på en evig glede - midt oppe i all min lidelse. For et nådens under troen er -! For en "Guds kraft til frelse" det ordet er, som kan skape den frelsende troen i oss mennesker, vi som av naturen bare tror det vi ser! Og tenk så på alt det herlige vi mottar ved troen! Hva ble ikke følgene av Abrahams tro? Det taler Paulus nå om:

For at han skulle bli mange folks far. Noen har oppfattet dette ordet som om det bare handler om det Abraham trodde, eller forventet, altså at han skulle bli mange folks far. Men ordet i gr. teksten

antyder at meningen er at han trodde (på det Gud hadde sagt), og at det var gjennom denne tro han skulle bli far til mange folk. Det vesentligste beviset for denne tolkningen ligger i det greske uttrykket (gr. teksten), men vi holder også klart for oss at det jo nettopp var ved denne troen at han ble en slik far. Hvis han ikke hadde trodd løftet, så hadde han ikke blitt mange folks far, han som er "den rette far for alt som kalles barn i himmelen og på jorden", også for hedninger som blir frelst. Men hvordan hadde Abraham fått så sterk en tro at han kunne overse all fornuftens tale, så han bare (sv:) "där ingen förhåpning var" "trodde med håp"?

Etter det som var sagt: Slik skal din ætt bli. Det var ham dette var sagt til! Det var et konkret løfte fra Den Allmektige som fødte en så dyrebar tro i hjertet hans. Disse ordene minner oss også om at troen ikke kommer ved at menneskene bearbeider hjertet, eller ved noe som helst annet mennesker kan bevirke, - men bare gjennom det Gud taler. Paulus sier jo at "troen kommer av forkynnelsen". Men nå må hver eneste én legge merke til at Abraham tok imot Herrens underlige løfte, nøyaktig slik som det ble talt til ham. Ikke slik mange av oss gjør: Når vi får problemer med å tro det som blir lovt, så søker vi å bortforklare det, eller reduserer løftet så det ikke blir fullt så underlig og urimelig. Nei, Abraham tok ordene slik som de lød, og trodde intet mindre enn det løftet inneholdt: "Slik skal din ætt bli" (1Mos 15: 5-6), så herlig og like umulig å telle som himmelens stjerner. Han trodde dette budskapet. Og i tro til dette gikk han videre i livet, det ene året etter det andre. Han ventet og trodde, selv om han ikke så noe som helst tegn til at løftet skulle oppfylles.

Slik levde han bortimot et kvart århundre - bare i tro til løftet. For Skriften sier at da han begynte sin vandring etter at han første gang hadde fått løftet, da var han syttifem år gammel (1Mos 12: 4), og løftet ble oppfylt ved den tiden han var hundre år. Det er dette som heter "å vandre i tro". Så lang tid har Abrahams trosprøve vart. Å, måtte vi også en gang lære hva tro er!

Rom 4, 19

19: Uten å bli svak i troen tenkte han på sitt eget legeme, som alt var utlevd - han var jo snart hundre år - og på at Saras morsliv var utdødd.

Uten å bli svak i troen. Dette er en vanlig måte å uttrykke det motsatte på, og betyr dermed at han hadde en meget sterk tro (v. 20). Men dette må ikke oppfattes som om Abraham aldri hadde noen kamp mot vantroen, eller at han aldri opplevde seg svak i troen, som jo andre hellige også plages med. Paulus kjente godt til at når løftet ble fornyet overfor Abraham (1Mos 17: 15-18), så kunne heller ikke Abraham unngå at tanken streifet både hans og Saras høye alder, slik vi ser det bekreftet ved at Abraham lo, og i sitt hjerte sa han: "Skulle en som er hundre år gammel, få barn?" osv. (v. 17). Vi ser også, av v. 18, hvordan hans framtidstanker på et senere tidspunkt bøyes mot Ismael, på samme måte som han tidligere (kap. 15: 2-3) tenkte Eliesers sønn skulle bli arvingen hans*.

[* Det er noen som mener at i Abrahams tro fantes det hverken svakhet eller anfektelse. Hans latter, og tankene hans om sin og Saras høye alder, ser de bare på som et gledesutbrudd og undring, og ikke som noen som helst kamp med fornuften. Men da vil vi minne om det vi leser i 1Mos 12: 11-13 og

20: 2, 11. Der ser vi to ganger at Abraham slett ikke var opphøyd over menneskelige svakheter, så han kunne slippe å frykte for at de skulle slå ham ihjel. Tvert imot ser vi at han tok ikke sin tilflukt til Guds løfter, men til sitt eget lureneri. Og dette skjedde nettopp i den ventetiden, da han vandret i tro til løftet, og ennå ikke hadde sett det oppfylt.]

Men når Paulus likevel sier: "uten å bli svak i troen", så gir han oss dermed en svært nyttig lærdom om troens egenskaper, dens styrke og dens svakheter. Vi tror nok vanligvis at troens styrke skal vises gjennom en konstant glad og frimodig ånd. Og at på den andre siden: følelsen av svakhet, frykt og bekymringer, viser en svak tro. Her lærer vi noe ganske annet. Abraham har hatt en sterk tro, og likevel ser vi hans menneskelige sider, frykt og egne tanker om hvordan løftet skal oppfylles, innimellom griper ham. Sannheten er at troens styrke nettopp viser seg under mørke og anfølelser. Ikke i glade og lyse dager. Et lettlivet og frimodig sinn kan ofte bare være et kjennetegn på dem som i lettsindighet hopper over hellige plikter og truende farer, eller også lever på salige nådefølelser. Men når et menneske ikke flykter fra virkeligheten, men ansvarsfullt tar del i bekymringsfulle forhold, da savner det kanskje samtidig enhver følelse av nåde. Når de da likevel kan holde fast på Herrens løfter, og på grunn av disse kan være frimodige og glade - da ser vi et sikkert tegn på en sterk tro. Men om vi så ikke kan være glade og frimodige mens vi er i mørke og kamp, men likevel får beholde tilliten til Guds makt og trofasthet, så er det ikke et mindre tegn på en sterk tro.

Når det sies her at Abraham ikke ble svak i troen, så betyr dette: Han hadde kampen mot fornuften, som jo ville røve håpet fra ham, men ved Guds kraft har han fått beholde seieren, slik at han likevel holdt ut i denne kampen, så han ikke gav opp Guds løfte og det håpet det hadde skapt i hjertet hans. Hvor usannsynlig den enn måtte se ut, så ventet han alltid på at løftet skulle oppfylles, inntil fornuftens latter ble avløst av en lykkelig latter da Saras barn lå der for øynene hans, og den lykkelige moren utbrøt: "Gud har gjort det så jeg må le!" osv. (1Mos 21: 6-7). Og Paulus fortsetter med å vise oss Abrahams trosstyrke. Han sier:

Uten å bli svak i troen tenkte han på sitt eget legeme, som alt var utlevd - han var jo snart hundre år - og på at Saras morsliv var utdødd. Han kjente nok på tyngden av sitt utlevde legeme og sine hundre år. Fienden og fornuften hadde nok samtidig minnet ham om Saras ufruktbarhet. Men trosstyrken hans var at han ikke ble svak i troen når han tenkte på alt dette. Han lot ikke blikket sitt stoppe opp ved disse nedslående forholdene, lot seg ikke ta til fange av dette, om han enn måtte kjempe mot tankene på slikt. Han holdt alltid Guds allmakt og sannferdighet foran seg - mot fornuftens protester. Styrken hans var dette: Gud har sagt det, han "som gjør de døde levende, og kaller på det som ikke er til, som om det var til". Gud har sagt det, han som har skapt universet av intet, og som ikke kan lyve. Dette gjaldt mer enn hans og Saras "utdødde" legemer. Det var ikke kraften i disse utdødde legemene, men Guds allmakt og sannferdighet han satte sin lit til.

For et avklarende eksempel på tro! Måtte så også vi etter hvert lære å leve slik! Ja, dette skal vi sannelig trenge å øve oss i, hvert menneske som vil være en kristen og holde ut i troen gjennom alt

det underlige Gud måtte sende i vår vei. Ikke bli svak i troen når en tenker på sin "utdødde" kristendom, tro, kjærlighet og bønn, - men uten opphold feste blikket på noe som er utenfor oss: På Gud, hans løfter og alt det han står for. Blant det som da kreves, er at du ikke ser på din utdødde tro, men på Guds trofasthet. Ikke på din utdødde kjærlighet, men på Kristi kjærlighet. Ikke på din kalde og skrøpelige bønn, men på Guds urokkelige løfter. Ikke på din maktesløse kamp mot fristelsene, men på Herren, "hans veldes kraft" og Guds trofasthet "som ikke skal la oss bli fristet over evne".

Men vær klar over at dette kommer ikke til å bli noen lett vei. Det vil bli en hard troens kamp å døde fornuften som alltid dreier oppmerksomheten mot det vi selv er eller kan utrette. Luther sier: "Slik måtte Abraham konkret ta sin fornuft til fange og avvise den som død, fordi han ville tro Guds løfte om at han gjennom sin ufruktbare Sara skulle bli far til mange folk. For et slikt løfte har nok ikke omgående passet inn overfor fornuften. Nei, den har nok strittet imot og ansett dette at Sara skulle føde en sønn, for både dårskap og usannsynlig. Det er ingen tvil om at i denne saken har det i Abrahams hjerte stått en enorm kamp mellom troen og fornuften. Men til sist har troen seiret og beholdt makten, overvunnet og trådt ned fornuften, den aller verste og skadeligste av alle Guds fiender."

Alle troende mennesker må gjøre det samme, når det skjer at de som Abraham føres inn i troens skygge, eller det totale mørke. Du må nedkjempe fornuften, og si: "Hør nå her, fornuft: Du er blind og tåpelig! Du forstår ikke noe som helst av Guds verk! Finn derfor ikke på flere skuespill med dine parlamenteringer overfor meg! Hold nå opp med dette, og ti stille! Driv ikke på med å diskutere Guds ord! Sett deg heller ned og hør etter hva Ordet taler til deg! På denne måten dør de troende dette villdyr som den øvrige verden står hjelpeløse overfor. Og med dette tjener de vår Herre og Gud med det mest velbehagelige offer og gudstjeneste som han noen gang kan få." Og hva Paulus har ment med uttrykket "uten å bli svak i troen", det viser han ennå tydeligere når han tilføyer: